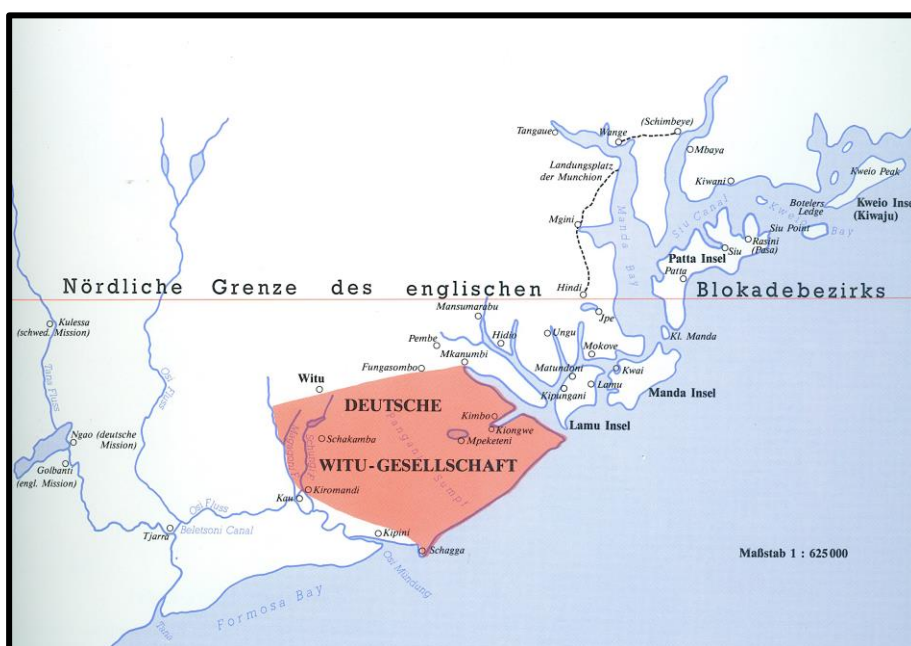

Samenvattingen van de voordrachten van 16 oktober 2021

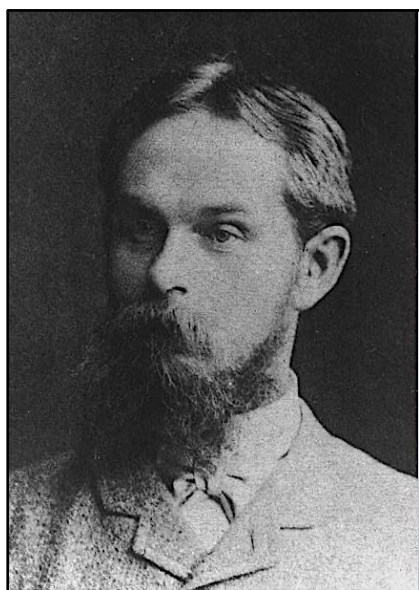
1) Guy Coutant: De zegels van het Witu-gebied

Witu is een gebied dat thans gelegen is in het noorden van het huidige Kenia. Het is de streek tussen Mombasa en de grens met Somalië

In de tweede helft van de 19de eeuw was het een sultanaat, en de sultan was dan een zekere Ahmad ibn Fumo Bakari. Die lag altijd overhoop met de sultan van Zanzibar, omdat veel slaven die uit Zanzibar ontsnapten, in Witu een onderkomen vonden. De Britten steunden Zanzibar, in hun hoop om een verticale lijn doorheen gans Afrika te kunnen bekomen, van Zuid-Afrika tot Egypte, maar de Duitsers steunden de sultan van Witu, om Duits Oost-Afrika uit te breiden. In 1867 aanvaardde de sultan van Witu het Duits protectoraat over zijn gebied.

Het Witu-gebied

Clemens Denhardt

Gustav Denhardt

Met de goedkeuring van Bismarck, die van het gebied een echte Duitse kolonie wilde maken, kochten twee Duitsers, de gebroeders Clemens en Gustav Denhardt, in 1885 een heel stuk van het Witu-gebied af. De sultan van Witu, die nog het officiële staatshoofd was maar die geen enkele macht meer uitoefende, vroeg aan de gebroeders Denhardt om voor zijn gebied postzegels te maken, zoals hij het gezien had op de Duitse correspondentie. Er was wel één voorwaarde: ze moesten ter plaatse gemaakt worden. In een minimum van tijd werden zegels gemaakt: tussen 1 juli en 18 augustus 1889 werden welgeteld 60 postzegels (vijf reeksen van 12) en 36 dienstzegels (drie reeksen van 12) gedrukt.

Lokale zegels van Witu

De zegels hebben geen waarde-aanduiding. Ze hebben alleen een tekst: “ De post van de sultan van Swahililand “. De waarde werd alleen aangegeven door de kleur: bv. zwart op geel is twee pesa.

De totale oplage van alle zegels samen bedraagt ongeveer 10.000. Uiteraard zijn het uiterst zeldzame stukken, en het zijn wereldzeldzaamheden op echt gelopen brief. Zij hebben geen lang leven gekend: reeds het jaar daarop, op 1 juli 1890, gebeurde er een omwisseling: Duitsland gaf het protectoraat van het Witu-gebied over aan Engeland, in ruil voor het eiland Helgoland in de Noordzee.

De Duitsers werden er aan de deur gezet, en de Britten namen de macht over, zogezegd onder het nominaal gezag van de sultan van Zanzibar. De zegels verloren meteen hun geldigheid.

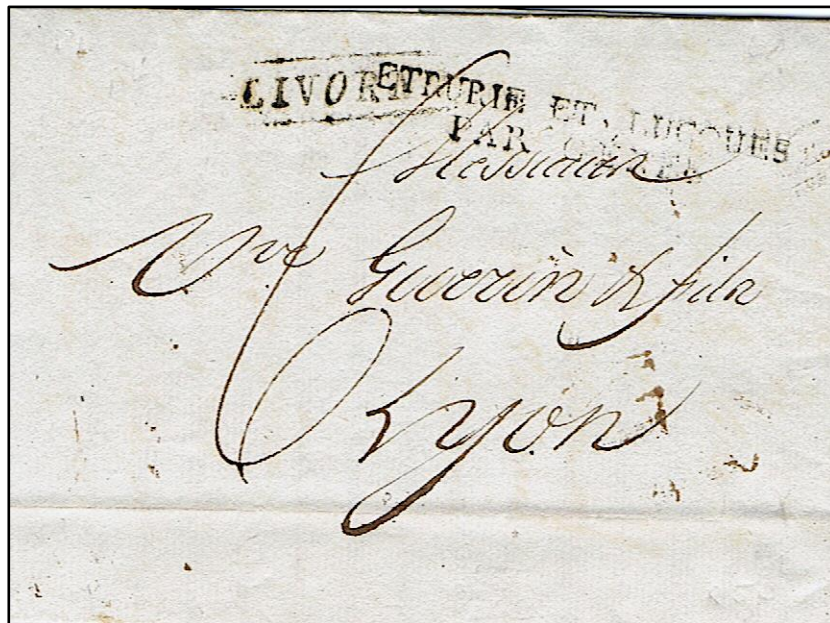
2) Francis Kinard: Het koninkrijk Etrurië

De Franse overwinningen in Italië dwongen de Oostenrijkers ertoe op 9 februari 1801 het Verdrag van Lunéville te ondertekenen, waarbij het groothertogdom Toscane overging naar de hertog van Parma. Op 21 maart van hetzelfde jaar droeg de hertog van Parma bij het Verdrag van Aranjuez het hertogdom Parma over aan Frankrijk, maar als compensatie kreeg zijn zoon Lodewijk het groothertogdom Toscane, dat voortaan het koninkrijk Etrurië zou heten.

In het begin bleven de Toscaanse poststempels gebruikt worden. De poststempels met de naam “Étrurie” verschenen pas begin 1806.

Brief van 11 maart 1803, vetrokken vanuit Livorno. Zij toont de poststempel « Toscane » (met twee N !)

Brief van Livorno met de transitstempel « ÉTRURIE ET LUCQUES PAR GÈNES », aangebracht in Genua

Het koninkrijk Etrurië heeft slechts een zeer kort bestaan gekend, aangezien Napoléon het koninkrijk reeds op 10 december 1807 annexeerde. Toscane werd toen de 29ste militaire divisie, samen met het vorstendom Lucca en Piombino. Florence was de hoofdstad van het departement van de Arno, dat het nummer 112 kreeg.

3) Robert Lisabeth: Belgische luchtpost naar Zuid-Amerika met de L.A.T.I. 21.12.1939 - 4.12.1941

De L.A.T.I. (Linee Aeree Transcontinentali Italiane) was een luchtpostverbinding tussen Europa en Zuid-Amerika.

Deze verbinding werd in september 1939 opgericht na onderhandelingen met Spanje en Portugal. De luchthavens van Sevilla, Villa Cisneros (Spaans Sahara) en Ilha do Sul (Cabo Verde) konden gebruikt worden voor de noodzakelijke tussenlandingen. Er was ook een verbinding tussen Sevilla en Lissabon.

Op 21 december 1939 werd een eerste luchtpostverbinding Rome-Rio de Janeiro een feit. Op dezelfde dag vertrok een vlucht uit Rio de Janeiro, maar het vliegtuig stortte neer boven Spaans Marokko.

L.A.T.I.-vlucht van Sao Paulo van 27.09.1941

De oorlogssituatie sinds 3 september 1939, Italië was toen nog een neutraal land, had voor gevolg dat de Deutsche Lufthansa haar vluchten naar Zuid-Amerika moest stopzetten.

De L.A.T.I.-verbinding werd ook door de Duitse ondernemers gebruikt. Franse en Engelse firma's maakten zelfs na de oorlogsverklaring van Italië aan Frankrijk en Groot-Brittannië gebruik van de L.A.T.I.-diensten. Zeker nadat de vluchten door Air France wegvielen in juni 1940.

Vanaf begin 1941 werd het eindpunt van de route doorgetrokken naar Buenos Aires. Via deze weg kwamen de luchtpostbrieven niet in handen van de Engelse censuur.

Onder Amerikaanse en Engelse politieke druk werd deze dienst gestopt op 4 december 1941. De oorlogsverklaring van Italië en Duitsland aan de V.S. op 11 december 1941 betekende het einde van de L.A.T.I.-vluchten naar Zuid-Amerika. De laatste vlucht arriveerde op 19 december 1941 in Rio de Janeiro.

Op een Braziliaanse brief van 27.9.1941 zien we een raamstempel in paarse kleur: 'POR AVIAO / via L.A.T.I.'.

Op een brief uit Brussel van 22.2.1941 naar Ecuador zien we een raamstempel in het paars: 'Mit Luftpost nach Südamerika'.

De luchtpostverbindingen waren tijdelijk geschorst van 10 mei 1940 tot 10 februari 1941.

We zien enkele brieven naar Argentinië en Brazilië. Wat opvalt is de dure prijs voor het luchtrecht: naar Argentinië 20 F per 5g en naar Brazilië 17 F per 5g van 10.02.1941 tot 4.12.1941.

Brief naar Buenos Aires van 05.04.1941. Stempel "Mit Luftpost nach Südamerika"

4) Mark Bottu: Victor Gisquière, van dubieus handelaar tot gerechtelijk expert

Victor Gisquière was een postzegelhandelaar met winkel in de Zuidstraat nr 42 in Brussel. Naast het invoeren van postzegels uit het buitenland was hij ook uitgever van postkaarten en alleenvertegenwoordiger van Yvert & Tellier voor België.

Hij was ook coauteur samen met S. Strowski van het boek “L’Inspiration chrétienne et la Philatélie”, een boek over religieuze filatelie.

Na de Eerste Wereldoorlog werd Gisquière verdacht van medewerking aan de verspreiding van valse Mérode-zegels. Doch later werd hij in ere hersteld.

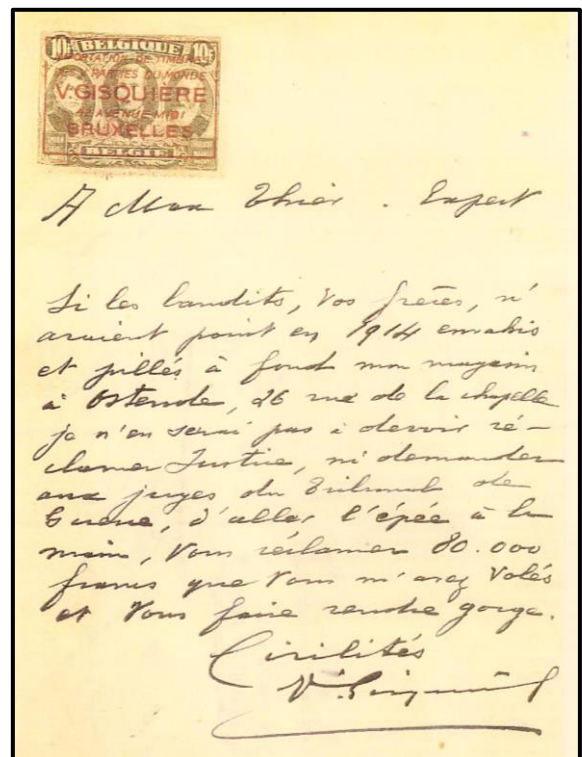
Gisquière, die een postzegel ter expertise gestuurd had naar een expert uit Berlijn, Max Thier, kreeg van deze expert de boodschap om geen postzegels meer naar hem te sturen, zolang België de Franse ‘bandieten’ in Rijnland steunt. Mark toont een postkaart die Gisquière als antwoord gestuurd heeft aan Max Thier met de boodschap dat indien zijn broeders in 1914 zijn winkel in Oostende niet hadden beroofd, hij bij het Oorlogstribunaal geen 80.000 fr. schadevergoeding zou moeten eisen.

Hij vermeldt het adres Kapellestraat 26 in Oostende, waar hij zoals vele Brusselse handelaars een winkel had aan de kust gedurende de zomermaanden.

Op het einde van zijn carrière was hij zelfs gerechtelijk expert.

Publiciteit van V. Gisquière voor zijn winkel in Brussel

Antwoord van V. Gisquière aan de Duitse expert
Max Thier